

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.282/2015/10.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Kovács Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a Csató Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Csató Zoltán ügyvéd és a Reichardt Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Reichardt Ágnes ügyvéd által képviselt alperes ellen választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt a Fővárosi Törvényszéken 9.G.42.980/2014. szám alatt indított perben hozott 28. sorszámú ítélet ellen a felperes részéről 29. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és a Budapesti Ügyvédi Kamara támogatásával működő eseti Választottbíróság 2011. június 6-án kelt V.01-007153/2011/14.(B.L.) ítéletét érvényteleníti.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.660.000 (egymillió-hatszázhatvanezer) Ft elsőfokú és 840.000 (nyolcszáznegyvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak - felhívásra - fizessen meg 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) Ft első fokú és 3.322.700 (hárommillió-háromszázhuszonkettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati kérelem

elbírálása szempontjából jelentős tényállás szerint a peres felek között 2007. május 16-án vételi jogot és használati jogot alapító szerződés jött létre a felperes tulajdonát képező ingatlanra. A szerződésben az abból eredő jogviták elbírálására kikötötték a felek a Budapesti Ügyvédi Kamara támogatásával működő eseti választottbíróságot (a továbbiakban: eseti választottbíróság). A szerződést a felperes társaság részéről tulajdonosként Z T írta alá, aki az aláírás időpontjában, egészen 2007. május 27-éig, a felperes társaság képviselőjére önálló aláírási joggal felhatalmazott ügyvezető volt.

A szerződés teljesítésével kapcsolatban a felek között vita alakult ki, ezért a jelen per alperese (választottbírósági felperes) 2011. január 17-én keresetet nyújtott be a kikötött eseti választottbíróságnál, melyben szerződésszegéssel okozott kár megtérítése jogcímén kérte a jelen per felperesét (választottbírósági alperes) kötelezni 40.694.880 Ft és járulékainak megfizetésére. Keresetleveléhez csatolta az alperes nevében Z T ügyvezető által 2007. május 21-én aláírt ügyvédi meghatalmazást, amelyben a dr. Sz V G Ügyvédi Irodát, eljáró ügyvédként dr. Sz V Gt meghatalmazta, hogy az ügyvédi törvényben meghatározottak szerint képviselje a 2007. május 16-án kelt vételi és használati jogot alapító szerződésben foglalt választottbírósági alávetés alapján a választottbírósági alperest minden, a választottbírósági, illetve az ezekkel összefüggő egyéb eljárásban, így a választottbírói jelölés folyamatában is. E meghatalmazás alapján a választottbírósági felperes által jelölt választottbíró a választottbírósági alperes képviselőjeként dr. Sz V G ügyvéd részére kézbesítette a keresetlevelet, a választottbíró jelölésére vonatkozó felhívást, majd minden, a választottbírósági alperes részére címzett, a választottbírósági eljárásban keletkezett iratot. Az eljárás során a választottbírósági alperes képviselője 2011. február 10-én bejelentette, hogy a társaságnak nincs olyan eljárási jogosultsággal rendelkező ügyvezetője, aki a társaság gazdasági tevékenységének folytatására, így különösképpen a peres felek között létrejött fentiekben részletezett szerződés teljesítésére és a választottbírósági felperes által hivatkozott felszólítások tartalmának megfelelő intézkedések foganatosítására jogosult lenne, illetve lett volna.

Az eseti választottbíróság a 2011. június 6-án kelt V.01-007153/2011/14.(B.L) ítéletében az érvénytelenítési per alperesét kötelezte 33.227.200 Ft kár megtérítésére, valamint az eljárás költségeinek a megfizetésére, ezt meghaladóan a választottbírósági felperes keresetét elutasította. A 2011. június 6-i határnapon kihirdetett és írásba foglalt ítéletet a felek határnapon jelen levő képviselőinek átadta. Ítéletében a választottbírósági alperesnek a vezető tisztségviselő hiányával összefüggő védekezését olyan, neki felróható körülményként értékelte, amelyre az

ellenérdekű féllel szemben megalapozottan nem hivatkozhatott.

A választottbíróági eljárás alperese 2013. október 8-án nyújtott be keresetet az elsőfokú bíróságnál (továbbiakban: felperes), melyben a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Vbt.) 55. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt érvénytelenítési okok megvalósulására hivatkozással kérte a választottbíróági ítélet érvénytelenítését. Állította, hogy a választottbíróági ítéletet részére szabályszerűen nem kézbesítették, ezért a 60 napos jogvesztő keresetindítási határidő reá nem vonatkozott.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra való hivatkozással, hogy a felperes elmulasztotta a jogvesztő keresetindítási határidőt.

Érdemben vitatta, hogy a felperes által megjelölt érvénytelenítési okok megvalósultak volna. Hivatkozott arra, hogy mind a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.), mind az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (továbbiakban: Ütv.) előírja, a folyamatban lévő polgári eljárásokban be kell jelenteni a képviseleti jog megszűnését, az ügyvédi megbízás megszűnését. E per felperesének meghatalmazott képviselője a választottbíróóság felé címzetten a meghatalmazotti képviseleti jog megszűnését nem jelentette be. A választottbíróóság eljárási cselekményei pedig nem álltak ellentétben sem a Vbt., sem a vonatkozó mintaszabályzat előírásaival.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította, mert arra a megállapításra jutott, hogy a felperes a jogvesztő keresetindítási határidőt elmulasztotta.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasította. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a felperes keresetlevele mellékleteként csatolta a 2010. április 13-án kelt okiratot és annak 2010. április 23-i kézbesítését igazoló tértivevényt is, amelyek szerint a felperes visszavonta a dr. Sz V G ügyvéd részére 2007. május 21-én adott meghatalmazását. A visszavonással megszűnt meghatalmazás tényére figyelemmel arra a jogi következtetésre jutott, hogy az ítélet közléséhez fűződő joghatások 2011. június 6-án, a szabályszerű meghatalmazás hiányában nem álltak be és nem nyílt meg a Vbt. 55. § (1) bekezdésében szabályozott perindítási határidő, így a keresetlevél nem volt elkésettnek tekinthető. A felperes az általa megjelölt iratbetekintéssel megvalósult tudomásszerzési (nem közlési) időponthoz képest 2013. október 8-án a 60 napos jogvesztő perindítási határidőn belül fordult a bírósághoz.

Az elsőfokú bíróság az érdemben lefolytatott eljárás eredményeként hozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.519.936 Ft perköltséget. Egyebekben úgy rendelkezett, hogy a fellebbviteli bíróság által megállapított költségét pervesztessége alapján maga viseli, továbbá kötelezte, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 1.500.000 Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában többek között kifejtette, hogy a felperes keresetét az általa, a törvényes határidőn belül megjelölt egyik érvénytelenítési ok (Vbt. 55. § (1) bekezdés b), c), e) pontja) alapján sem találta megalapozottnak. Tényként állapította meg, hogy a 2010. április 13-án kelt nyilatkozat alapján az érvénytelenítési per felperese visszavonta dr. Sz V G ügyvédnek 2007. május 27-én adott meghatalmazását. A meghatalmazás megszűnésének harmadik személyek felé hatályossá válásához azonban mind a Ptk. 223. § (2) bekezdése, mind az Ütv. 24. § (4) bekezdése előírja, hogy a meghatalmazás megszűnését a harmadik személlyel, hatósággal közölnék. Amennyiben a képviseleti jog megszűnését a megbízási szerződésen kívül álló olyan harmadik személlyel nem közlik, aki előtt egy polgári eljárás van folyamatban, a meghatalmazás megszűnésére hivatkozni nem lehet. A fellebbviteli bíróság ténymegállapításával ellentétben az iratok nem tanúsították, hogy a választottbírósághoz címzetten bejelentették volna a meghatalmazás visszavonását. Ezt nem pótolhatja az a tény, hogy az ügyvédi megbízási szerződésben részes felek közül a megbízó a megbízottjával a meghatalmazás visszavonását jelentő nyilatkozatot közöl. A választottbíróság eljáró tanácsával ilyen nyilatkozatot e perben bizonyítottan nem közöltek. A Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének ajánlásával kiadott Eseti választottbíráskodás Eljárási Mintaszabályzatának (továbbiakban: Eljárási Mintaszabályzat) 38. § 1. pontja értelmében a felek a választottbírósági eljárásban közvetlenül, vagy szabályszerűen meghatalmazott képviselők útján vehetnek részt. A Választottbíróság eljárási cselekményei a teljesítésük időpontjában megfeleltek a Vbt. és az Eljárási Mintaszabályzat előírásainak. Az érvénytelenítési kereset indítása nem szolgálhat olyan célt, mint egy perújítás az állam bírósága előtt lefolyt peres eljárásban. Az ügyvédi megbízási szerződés esetleges megszegése a megbízási szerződésben részes felek között teheti esedékessé jogok gyakorlását és kötelezettségek teljesítését.

A jogerős elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte - tartalmilag - annak hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelmének teljesítését, azaz a választottbírósági ítélet érvénytelenítését. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárásra és új határozat hozatalára. Jogszabálysértésként a Vbt. 55. § (1) bekezdés a), c), e), (2) bekezdés b) pontjainak és (3) bekezdésének megsértésére, valamint

az Eljárási Mintaszabályzat 9. § 4. pontjának téves értelmezésére hivatkozott. Egyebek mellett sérelmezte, hogy a felperes számára nem biztosították a „szabad bíró jelölés jogát” és a peres szakban sem arra jogosult képviselte.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását kérte. A felperes felülvizsgálati kérelmét úgy értelmezte, hogy abban a felperes nem jelölte meg sem az ítélet megváltoztatása, sem pedig az új eljárásra és új határozat hozatalára irányuló kérelmét alátámasztó jogszabálysértést.

Másodlagosan a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete az eljárásban irányadó anyagi jogi szabályoknak mindenben megfelel.

A Kúria rögzíti, a felperes felülvizsgálati kérelmének tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy mely jogszabályok jogerős ítélet általi megsértésére hivatkozik, ezért a Pp. 272. § (3) bekezdése értelmében, a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasításának feltétele nem áll fenn. Az alperes ez okból alaptalanul kérte a felülvizsgálati kérelem elutasítását.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy az az alábbi okokból jogszabálysértő.

A felek között az nem volt vitatott, hogy a 2007. május 16-án általuk megkötött, az alperes javára vételi és használati jogot alapító szerződésben, az abból eredő jogviták elbírálására kikötötték az eseti választottbíróság eljárását. Az eljárás lefolytatására pedig alkalmazni rendelték az Eljárási Mintaszabályzatot.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozottan hivatkozott arra, hogy az eseti Választottbíróság az eljárása során a saját Eljárási Mintaszabályzatában írtakat nem tartotta be, sérült a bíróválasztási joga és az eljárás során sem biztosították jogszerű képviselőtét. E körben a Kúria hivatkozik az Eljárási Mintaszabályzat 7. § 1. pontjában, illetve 11. § 2. pontjában írtakra. A 7. § 1. pontja értelmében a felperes a keresetlevél felperesi választottbíró részére történő megküldésével egyidejűleg a keresetlevélben is megjelöli az általa jelölni kívánt választottbíró, aki - amennyiben a jelölést elfogadja - az elfogadásról a feleket írásban, alakszerű nyilatkozatban 8 napon belül értesíti és a keresetlevél kézbesítésével - másolatban erről a felperest is értesítve - felhívja az alperest választottbíró-jelölésére és érdemi ellenkérelme előterjesztésére.

Az Eljárási Mintaszabályzat 11. §-ának 2. pontja szerint a perindítás hatálya akkor áll be, amikor az eseti

választottbíróshoz benyújtott keresetet az ellenérdekű féllel közlik.

Az ismertetett rendelkezésekre tekintettel az Eljárási Mintaszabályzat 9. §-a 3. pontjának az a rendelkezése, mely szerint a jogi képviselővel eljáró felet a jogi képviselő útján kell értesíteni az eljárási cselekményekről, csak a perindítás hatályának az alperessel szembeni beállása esetén, akkor alkalmazható, ha ő az ellenkérelméhez csatolja a jogi képviselője meghatalmazását.

A választottbíróági eljárás felperese birtokában lévő, az ellenérdekű fél által a választottbíróági eljárás megindulása előtt évekkel korábban készített, egy esetleges későbbi választottbíróági eljárásban történő jogi képviseletének ellátására szóló ügyvédi meghatalmazás nem mentesíti a választottbíróági eljárásban a felperes által jelölt választottbíróat az alól a kötelezettsége alól, hogy az Eljárási Mintaszabályzat 7. § 1. pontjának megfelelően, a keresetlevelet és annak mellékleteit - köztük a választottbíró jelölésére vonatkozó felhívást - közvetlenül az ellenérdekű félnek küldje meg. A választottbíróági eljárás megindításának hatálya ugyanis az ellenérdekű féllel, a választottbíróági alperessel szemben, csak a keresetlevél részére történő közvetlen megküldésével áll be, így vele szemben az eljárás csak ekkor tekinthető megindultnak. Az Eljárási Mintaszabályzat 9. § 3. pontjában írtak csak akkor irányadóak, ha az eljárás megindításának hatálya beállt, azaz az ezt követő eljárási cselekményekre alkalmazhatók.

Miután a választottbíróági iratokból megállapíthatóan az eseti választottbíróág felperese által választott választottbíró a keresetlevelet nem az Eljárási Mintaszabályzat 7. § 1. pontjában foglaltaknak megfelelően, azaz nem közvetlenül az ellenérdekű fél alperesnek kézbesítette, az alperessel szemben az eseti választottbíróági eljárás hatálya nem állt be. Az alperes a választottbíró kijelöléséről, illetve a választottbíróág eljárásáról nem volt szabályosan értesítve. Az eseti választottbíróág eljárása nem felelt meg az Eljárási Mintaszabályzat rendelkezéseinek, ekként nem felelt meg a felek megállapodásának. Ebből következően megvalósult a Vbt. 55. § (1) bekezdésének c) és e) pontjában foglalt érvénytelenítési ok. Emiatt a jogerős ítélet a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) és e) pontjába ütközik, mert ezeknek az érvénytelenítési okoknak a megvalósulása ellenére az elsőfokú bíróság az érvénytelenítés iránti keresetet elutasította.

Tekintettel arra, hogy a felperes keresete a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) és e) pontja alapján alaposnak bizonyult, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt további érvénytelenítési okok megvalósulásának a vizsgálata okafogyottá vált.

A kifejtett indokra tekintettel a Kúria a jogszabálysértő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, s mivel a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak voltak, az elsőfokú bíróság döntése helyett a jogszabályoknak megfelelő döntést hozva, a választottbírósági ítéletet érvénytelenítette.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapos volt, ezért a Kúria a pervesztes alperest kötelezte a felperes perrel felmerült - elsőfokú és felülvizsgálati - eljárási költségeinek megfizetésére, mely a jogi képviselőt ellátó ügyvéd munkadíjából áll. A munkadíj összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) és 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a felperes és a képviselője között létrejött, a keresetlevélhez F/2. alatt csatolt ügyvédi megbízási szerződésben foglaltakra is.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 4. § (3) bekezdése értelmében a kereset szerinti pertárgy érték, továbbá a felülvizsgálati érték 33.227.200 Ft. Ennek alapulvételével a felülvizsgálati bíróság kötelezte az alperest a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett elsőfokú [Itv. 42. § (1)] és felülvizsgálati eljárási illeték [Itv. 50. § (1)] állam javára történő megfizetésére, a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. február 16.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Török Judit sk. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró